

общество в същината на униатството като единствен спасителен път за премахване на духовната зависимост от гърците. Два месеца по-късно необходимостта от „съединението“ се мотивира и с позицията, че чрез него се премахва „из помежду нас руското влияние и ни опазва от убийствените му следствия“, а от друга страна освен официалното ни „припознаване“ като „Булгаррумиллети“, правителството ще предостави „едно управление духовно, едно духовенство народно“, ще ни „улеснява в средствата на народното просвещение и образование“⁴⁷. Същевременно с това вестникът се стреми да предоставя трибуна на всеки, заявил свое разбиране по въпроса за унията, търси мнението на различни обществени и социални прослойки. В дописка от 14 февруари 1861 г. габровци считат, че „за да може да даде нравственото и духовното добро, което народът чака“, униатското духовенство трябва да бъде „добре съставено“, т. е. „добре изучено и добре избрано“, но и „добре управено“⁴⁸. Според тях, способностите на духовниците, които ще обслужват униатската църква, са важен елемент за успеха на предприетото дело. Редакторите на „България“ споделят със своите читатели и друго становище, формирано на църковен събор в Търново, според което ние българите „досега не сме сполучили нищо с многочислени прошения“, затова и „всичките млади се движат за Унията“. Текстът е и свидетелство сред кои слоеве на българското общество най-добре се приема новината за „постъпка[та]“⁴⁹. „Нови по същество и по тон“⁵⁰, позициите на вестника, който се стреми да се хареса на обикновения четец, не му позволяват да спести квалификациите, с които някои цариградски българи наричат униатите - „подкупници, предатели“, а пътят, „що са поели е чикмас сокак“⁵¹ (глуха улица - б. м.⁵²). По този начин той поставя ударение върху моралния момент в своята политика - защита интересите на българина чрез внушаване на чистота, на истинност на публикуваната информация.

Анализът за същината и значението на униатското движение е илюстрация на гледни точки за съдбата на българската църковна йерархия в условията на политическа, икономическа и духовна зависимост. А характеристиката на нравствения и физически образ на Йосиф Соколски, на мотивите му за приемане и отказ от унията, представени в различните печатни издания, е потвърждение за нагласите на българската общност относно правият път на чувствата, на съвестта, на религията и народността.

Само месец след деня, в който унията прохожда сред народа, йеромонах Висарион, дяконът, придружаващ Йосиф Соколски в Цариград и един от привлечените за нейната кауза, открито посочва за „виновати“ ония, които толкова „несмислено в този път ги тикнаха“. В броя си от 28 януари 1861 г. „Цариградски